

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף כב.

יפת תואר האם מותר לבוא עליה במלחמה על, ומה הוא "מלמד שלא ילחצנה"? [תוד"ה שלא].
י-מ-מה פירוש מלת על בשורה הקודמת? נראה מיותר

לרש"י (כפי שהבינו התוס')	ביאה ראשונה במלחמה ¹	"מלמד שלא ילחצנה"
לר"ת	מותר ³	שלא יבוא עליה
בעבד גדול	קנה	לא קנה - דבא לדעת עצמו

"אמר שמואל עבד כנעני נקנה במשיכה"⁵, כיצד?

קנה	תקפו האדון ומשכו לבוא אצלו	קרא לו לבוא אליו ובא
בעבד קטן	קנה	אמר רב אשי דקנה
לר' שמעון	קנה אותנו - ומדין חזקה	לא קנה

האם עבד כנעני נקנה בהגבהה?

לרבנן	הגביה העבד לאדון	הגביה האדון לעבד	שפחה כנענית בביאה
לר' שמעון	קנה אותנו - ומדין חזקה	קנה אותנו - ומדין הגבהה ⁷	לא קנה
לר' שמעון	קנה אותנו - ומדין חזקה	קנה אותנו - ומדין חזקה	לא קנה - דנהנת ⁸

י-מ-לכאורה צריך לומר דנהנית ולא דנהנת

¹ אכן ביאה שניה לכו"ע אסור לבוא עליה רק לאחר כל המעשים, דהיינו אחר שתשב בביתו חודש ימים וכו' שמתגיירת.

² אכן ע' בתוס' ר"ד ובפני יהושע שהבינו ברש"י באופן אחר.

³ דהא "לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר", ואיך יתיישב יצרו אם אסור לבוא עליה. ועל שיטת רש"י תירצו תוס', שבכל אופן מתיישב יצרו בזה שיש לו פת בסלו - שעתידיה להיות מותרת לו. ובכל אופן מיקרי ש"לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר" והוי כבשר תמותות שחוטות, כיון שאינה גיורת גמורה דהרי מגיירה בעל כרחיה.

⁴ דהיינו מה שעושה ירח ימים לבכות את אביה ואת אמה, ולגדל ציפורניה ושערה וכו', דרק מעת שמביאה לתוך ביתו רשאי לעשות כן.

⁵ והטעם שלא נמנה קנין זה לא במשנה ולא בברייתא, במשנה לא נמנה כיון שאין המשנה מונה קנינים המועילים גם במטלטלין, שמחמת טעם זה לא מנתה אלא כסף שטר וחזקה ולא מנתה חליפין. והברייתא הגם שמונה קנין שמועיל גם במטלטלין - שהרי מנתה חליפין, בכל אופן לא מונה למשיכה, כיון שאין הברייתא מונה אלא קנין שמועיל גם בקרקע, אבל משיכה שאינה מועילה בקרקע לא קתני.

⁶ דס"ל דאין קנין הגבהה קונה בעבדים, כיון שאין דרך להגביהם, ורק במטלטלין שהדרך להגביהם מועילה.

⁷ ס"ל שלא תהא חזקה גדולה מהגבהה, שהגבהה היא קנין שמועיל בכל מקום - דאין לך הוראת בעלות יותר ממה שאדם מגביה את החפץ, ולכן ודאי שמועילה גם כאן בעבדים.

⁸ דאף שהיא מגביהה בכך לאדון ולכאורה היה צריך להיות שיועיל קנין זה, בכל אופן אינו מועיל כיון שהיא נהנית ואין כאן הוראת עבדות, ובין אם בא עליה כדרכה ובין אם בא עליה שלא כדרכה לא מהני.